

*pitkäaikaisasunottomuuden
vähentämishjelma 2008-2011*

PAAVO-KEHITTÄJÄVERKOSTON TYÖRYHMÄ 3:N TYÖKOKOUS 23.11.2009

Asiakaskeskeisyys, kokemusasiantuntijuus ja vertaistoiminta – kokemustutkimus menetelmänä

Muistio työryhmän 3 työskentelystä

Työkokous nro III kokoontuminen 31.8.2009 klo 13–15, Ässäkodit

Osallistujat, nimi, organisaatio, sähköpostiosoite

Paikalla:

Sanna Lehtonen, puheenjohtaja, vva ry, Helsinki, sanna.lehtonen@vvary.fi
Kaijus Varjonen, koordinaattori, Socca, Helsinki, kaijus.varjonen@hel.fi
Marja Manninen, projektipäällikkö, EJY ry, Voimanpesä-hanke, marja.manninen@ejy.fi
Kaisa Tuuteri, Nuorisoasuntoliitto ry, Helsinki, kaisa.tuuteri@nal.fi
Sari Timonen, Nuorisoasuntoliitto ry, Helsinki, sari.Timonen@nal.fi
Susanna Hyväri, Diakonia-ammattikorkeakoulu, susanna.hyvari@diak.fi
Saija Turunen, Socca
Jenni Puumalainen, opiskelija, vva ry
Juhani Haapamäki
Jorma Korhonen, Matias Toivonen, Mervi Forsblum, kokemusasiantuntijat
Sihteeri Kaijus

TYÖKOKOUS

ALKUKESKUSTELU

Käytiin läpi edellinen kokous. Se oli laajalla ryhmällä Asunottomuusseminaarissa 16.10.2009.

Kerrattiin lyhyesti ryhmän työtä ja sitä kuinka tärkeitä kokemusasiantuntijat ovat tässä ryhmässä olleet.

Edellisessä kokouksessa oli otettu esille, voisiko asunottomuudessa olla jotain seksikästä. Keskusteltiin siitä, kuinka asunottomuuden kokemuksessa itsessään on seksikkyyttä kaukana, itse asiassa se on asunottomalle suuri haaste.

Mervi kommentoi sen olevan hyvin henkilökohtainen kokemus. Asunnoton kyllä itse huomaa kaikessa siinä, miten tulee kohdatuksi. Asunnottomuuteen liittyy paljon häpeän tunteita, vaikka siinä ei sinänsä pitäisi olla hävettävää.

Matias: kun asuntolassa asuu 3n hengen huoneessa, niin kyllä siinä saa yksityisyyttä hakea. Samoin nollatoleranssi-vaatimus, joka on sidoksissa asumiseen, on tiukka paikka, jos siihen ei kykene. Varsinkaan, jos ei ole muuta vaihtoehtoa asunnottomuuden vuoksi kuin asuntola jossa on nollatoleranssi.

Sanna esitti kysymyksen, voiko ihminen, joka on ”kadulla” osallistua.

Mervi kertoi miehestä, joka asui kadulla, eikä halua asuntolapaikkaa, mutta se ei estä häntä osallistumasta moneen asiaan. Mervi esitti kysymyksen, että ollaanko me syrjäytyneitä.

Sari: Onko ongelma se, että me muut ei nähdä ihmistä ongelman takaa. Miten ihminen voidaan nähdä läpi elämäntilanteen tuottaman ulkoisen habituksen?

Ainakin VVA:n kokemuksen mukaan se on mahdollista.

- Marja: Kuinka me työntekijät voidaan nähdä asiakkaassa vahvuuksia, eikä vain heikkouksia tai ongemia.

Kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen on juuri yksi tällainen mahdollisuus laajentaa ajattelua. Keskusteluyhteys kokemusasiantuntijoiden ja ammattilaisten välillä olennaista.

Mervi: Joilla kuilla ns. kunnon ihmisillä on halu revitellä ihmisten ongelmilla, esim. medialla on vastuu siinä, miten kertoo asioista.

Mervi: Ihmisarvon kunnioittamista on sitä helpompi laiminlyödä, mitä heikommin ihmisellä menee. Mitä heikommin, sitä pienempi yksityisyys.

Sari: Aina pitäisi muistaa, että kyseessä on joka tapauksessa ihminen, jolla on tarina ja ihminen jolla on ihmisarvo.

Sanna: VVA:llakin on kokemuksia, joissa on haluttu antaa tietynlainen yksipuolinen kuva asunnottomuudesta.

Mervi kertoi, kuinka oli televisiossa kertomassa yksinäisyydestä selviytymisestä ja että se oli lopulta hyvä kokemus, että tällainen asia tuli julki.

ALOITETTIIN VARSINAISEN AIHEEN TYÖSTÄMINEN

Tätä ryhmää, eli osallisuuden asiantuntijaryhmää on pyydetty avuksi Hietaniemenkadun palvelukeskukseen. Sinänsä kenenkään ei tarvitse suostua yksilönä, mutta ryhmänä voidaan mennä tarpeen mukaan asiantuntijavierailuille.

Työryhmän tavoitteena on laatia osallistamisesta suositukset kaikille asunnottomien palveluissa työskenteleville.

Tehtävä on aika iso, kun laaditaan valtakunnallisia suosituksia.

- Tämä työryhmä toimii asiantuntijatyöryhmänä.

Sanna: Mallia suosituksiin otetaan FEANTSAN laatimasta mallista. Feantsan Kööpenhaminan seminaarissa osallisuusryhmä, jossa oli edustusta ympäri Eurooppaa ja asunnottomuustavustaisia myöskin, laativat suositukset ja malleja erilaisista voimaannuttavista tavoista työskennellä.

Ryhmässä oli 16 henkilöä ja ryhmä oli kansainvälinen, siinä oli puolet kokemusasiantuntijoita.

Susanna Hyväri kehotti pohtimaan tarkoin termejä, mitä kaikkea esimerkiksi tarkoitetaan asunnottomien palveluilla. Todettiin, että termien ongelma on siinä, että ne eivät aukea asiakkaille.

Keskusteltiin myös siitä, kuinka suositukset voidaan viedä käytäntöön.

Keskusteltiin esimerkiksi vapautuvien vankien kohdalla niistä haasteista, joita asuttamisessa on. Samoin laitoksista vapautuvat. Keskusteltiin siitä, kuinka laajasti suosituksia lähdetään tekemään. Päädyttiin siihen, että näissä suosituksissa asunnottomien palvelut pidetään ytimessä.

Todettiin, että suosituksilla haetaan suuntaa, mihin edetään. Eivät ne voi antaa valmiita vastauksia kaikkiin ongelmiin.

Kuitenkin tarkoitus on, että asunto ensin mallin mukaisten suositusten tekeminen asunnottomien palveluihin.

SUOSITUKSET

1. Suositukset asunnottomien palveluiden johdolle ja henkilöstölle
2. Suositukset asunnottomien palveluiden ostajille
3. Suositukset asunnottomien palveluissa työskenteleville
 - Ammatilaisille
 - Vertaistyöntekijöille
 - Suositukset vertaisryhmän perustajilleSuosituksia voi tehdä myös poliittisille päättäjille.

Keskusteltiin suositusten näkökulmista

- è Kokonaisvaltaiset suositukset ovat laaja kokonaisuus
- è Työnjako niiden tekemisessä olennainen
- è Etenemissuunnitelma
- è Kokemusasiantuntijoilla keskeinen rooli niiden tekemisessä

Susanna Hyväri: On ratkaistava ja päätettävä:

- Miksi suositukset tehdään
- Kenelle ne tehdään
- Miten ne tehdään

2010 Työsuunnitelma

- Tavoitteena saada Suomen suositukset ensi vuoden loppuun mennessä
- Kevään aikana ainakin käännös Feantsan mallista ja luonnos Suomen suosituksista.
- Kokemusasiantuntijoiden rooli aivan olennaisen tärkeä.
- Päätettiin, että jatkossakin kehittäjäverkoston kokoontumiset toteutetaan paikoissa, joissa tehdään työtä asunnottomuuden poistamiseksi. Näin ollen kehittäjäverkoston työtä voi myös verrata aina johonkin todelliseen tilanteeseen ja muutenkin se konkretisoi sitä, että olleen tekemisissä oikeiden asioiden ja haasteiden kanssa.
- Jorma kommentoi, että suositukset tulee pitää ruohonjuuritasolle ja on tärkeää, että ryhmässä on yhteen hiileen puhaltamisen meininki.
- Mervi kommentoi vielä, että kyllä osallisuusryhmässä näkyy niin se, että kyseessä on ammattilaisten ryhmä, että puhutaan niin eri kieltä kuin esimerkiksi hän.
- Jorma kommentoi, että molempia puolia tarvitaan, sekä ammattilaisten näkökulmia, että kokemusasiantuntijoita.
- è Loppuyhteenvetona todettiin, että kuunnellaan toisiamme.

Seuraava kokoontuminen Nuorisoasuntoliitossa 10.2.2010 Klo 13.00-16. Sari Timonen vastaa järjestelyistä. Sitä ennen ydinryhmä Sanna Lehtosen johdolla Suomentaa FEANTSAN suositukset, jotta jatkotyöstäminen on helpompaa.